

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av virke provtaget i samband med utgrävning vid "Dyhagen" i Skänninge

Linderson, Hans

2005

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2005). *Dendrokronologisk analys av virke provtaget i samband med utgrävning vid "Dyhagen" i Skänninge*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2005:43). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

20 Oktober 2005

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2005:43
Hans Linderson

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV VIRKE PROVTAGET I SAMBAND
MED UTGRÄVNING VID "DYHAGEN" I SKÄNNINGE.**

Uppdragsgivare: RAÄ UV-öst, Att: Magnus Stibeús, Sofia Wennström, Roxegatan 7, 582 73
Linköping. Org nr: 202100-1090

Område: Skänninge **Prov nr:** enligt tabell **Antal sågprover:** 16

Dendrokronologiskt objekt: Utgrävningsplats "Dyhagen" som sannolikt härrör från borg-
anläggningen Biskopsholmen alternativt S:t Olofs dominikankloster. Prover enligt lista i följebrev.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : PD 14...	Träd slag	Antal radie/år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv- året)	Trädets Egenålder uppskattn
17047	127	Tall	3/42	ej kärnved,W	Ej datering	-	50-70
17048	128	Björk	2/85	W	Ej datering	-	90-110
17049	349	Tall	2/44	ej kärnved,W	1239	V 1239/40	50-70
17050	350	Björk	2/86	W	Ej datering	-	90-110
17051	371	Tall	2/158	Sp 82, W	1269	V 1269/70	160-190
17052	372	Tall	2/164	Sp 85, W	1269	V 1269/70	170-190
17053	373	Tall	2/74	Sp 46, W	1269	V 1269/70	80-100
17054	405	Ek	3/236	Sp 22, W	1324	V 1324/25	240-260
17055	406	Ek	147+ c30	Ej Sp	1214+ c 30	E 1240	180-240
17056	452	Tall	2/79	Sp 46, W	1269	V 1269/70	80-110
17057	487	Ek	3/204	Sp 14, W	1283	V 1283/84	210-230
17058	488	Ek	2/197	Sp 16, W	1284	V 1284/85	200-220
17059	489	Tall	2/74	Sp 47, W	1269+ew	1270 maj- juni	80-100
17060	490	Gran	EwLw 2/45	W	1269+ew	1270 maj- juni	50-80
17061	Ej not	Gran	EwLw 2/68	W	Ej datering	-	70-100
17062	PD82	Tall	2/97	Sp 50, W	1270	V 1270/71	100-120

Kompletterande information:

Den dendrokronologiska analysen visar att virket är av relativt lokalt ursprung. Samtliga fyra dendrokronologiska prov av **ek** daterar innersta årsring 1060- till 1080-talet. Groddåret bör ha inträffat inom något tiotal år tidigare. Det är dock endast prov 17057 och 17058 som uppvisar hög dendrokronologisk korrelation och därmed visar att de är tagna från samma bestånd. För de övriga är detta mer osäkert.

Prov 17048 och 17050 är av **björk** (*Betula verrucosa*) och har inte varit möjliga att datera, men det dendrokronologiska tillväxtmönstret tyder på att de är likåldriga.

Av det undersökta virket är två stockar avverkade på försommaren år 1270, prov 17059 tall respektive prov 17060 **gran**, mest sannolikt första halvan av juni. Övriga med vankant i provet är avverkade under trädets viloperiod (dvs vanligen överskridande perioden september till april, ”vinterhalvåret”).

Sex av sju daterade **tall**prover är avverkade mellan vinterhalvåret 1269/70 till 1270/71. Observera att årsringen kan vara färdigutbildad i augusti, vilket kan innebära att den senare dateringen (prov 17062) kan vara avverkad så tidigt som augusti 1270.

Prov 17049 dateras till vinterhalvåret 1239/40. Denna uppvisar en kraftig ytvedsskada, ca två dm brett (tangentiellt), gjort med en yxa med sex cm lång egg. Flera hugg har gjorts på ca 2 dm² (d.v.s. ytan på tillsänt prov), vilket inträffade vinterhalvåret 1233/34. Såret var statt i läkning då det avverkades sex år senare.

Hans Linderson